

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 6 im. Henryka Sienkiewicza w Pruszkowie

na rok szkolny 2023/2024

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023r. poz. 900, 1672, 1718)
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.)
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 172)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz.U. z 2023r. poz. 700)
- Ustawa z 9 czerwca 2022r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022r. poz. 1700 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1367)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Szkoły
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w roku szkolnym 2022/2023

WSTĘP

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 6 im. Henryka Sienkiewicza w Pruszkowie obejmuje cele wychowawczo-profilaktyczne. Program w zakresie wychowawczym obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowane przez nauczycieli. Program w zakresie profilaktyki dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego, obejmuje treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Uwzględnia możliwe do zapewnienia i optymalne warunki rozwoju ucznia, zasady bezpieczeństwa oraz zasady promocji i ochrony zdrowia. Głównym celem programu jest wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które będzie wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

MISJA SZKOŁY

Chcemy być szkołą, która kształcić będzie uczniów na miarę XXI wieku, radzących sobie w zmieniającym się współczesnym świecie oraz stawiających czoła coraz bardziej wymagającej rzeczywistości. Jako szkoła będziemy wspierać wychowawczą rolę rodziny tak, by w sposób jak najbardziej zindywidualizowany i efektywny kształtować osobowość naszych uczniów i przygotować ich do życia w zmieniającym się współczesnym świecie.

WIZJA SZKOŁY

Pragniemy, aby nasza szkoła była postrzegana w środowisku lokalnym jako instytucja przyjazna i życzliwa uczniom, zapewniająca im wszechstronny rozwój. Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, dbającego o zdrowie, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby drugiego człowieka, o wysokiej świadomości dbania o środowisko naturalne mającego poczucie więzi ze swoim miastem, regionem, ze swoją Ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego, szanującego innych.

CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA

Szkoła podejmuje działania w oparciu o przeprowadzoną diagnozę w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka. Czynniki ryzyka to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich

prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego. Czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka zostały rozpatrzone w czterech grupach czynników: związanych ze szkołą i środowiskiem lokalnym, związanych ze środowiskiem rówieśniczym, rodzinnym oraz wynikających z indywidualnych predyspozycji ucznia.

Czynniki ryzyka związane ze szkołą i środowiskiem rodzinnym ucznia:

- nieszanowanie procedur szkolnych,
- trudności w budowaniu poprawnych relacji między uczniami (odrzućenie przez rówieśników) wynikające z braku umiejętności komunikacji,
- niska kultura osobista uczniów, brak szacunku wobec siebie wzajemnie oraz wobec dorosłych, lekceważenie obowiązujących norm),
- niepowodzenia szkolne (trudności w uczeniu się wynikające z różnych przyczyn),
- przemoc rówieśnicza (słowna, fizyczna i cyfrowa),
- nadmierna ilość czasu spędzanego przed komputerem, nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych, brak dbałości o higienę cyfrową,
- niskie kompetencje społeczne - problem z asertywnością, trudności z radzeniem sobie z problemami,
- konflikty między rodzicami (separacje, rozwody).

Zaplanowane działania mają na celu minimalizowanie w/w zjawisk.

Czynniki chroniące związane ze szkołą i środowiskiem rodzinnym ucznia:

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną, odnoszenie sukcesów,
- posiadanie zainteresowań, zamiłowań, pasji,
- uwewnętrzniony szacunek do norm, wartości i autorytetów,
- wrażliwość społeczna,
- wiedza na temat skutków zagrożeń wynikających z różnych zachowań ryzykownych,
- poczucie przynależności do grupy rówieśniczej,

- pełnienie ról aprobowanych społecznie,
- pozytywny klimat szkoły,
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- akceptująca i życzliwa postawa nauczycieli wobec uczniów.

Diagnoza problemów występujących w społeczności szkolnej

Przeprowadzona diagnoza została oparta na obserwacji rozwoju uczniów, ich funkcjonowania na terenie szkoły i poza nią, rozmowach z nauczycielami i rodzicami, na podstawie ankiet oraz wniosków z realizacji programów profilaktycznych na temat rozwijania umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją, problemu zażywania środków zmieniających świadomość. Analiza danych wykazała, że dotychczasowe oddziaływania wychowawcze nie zawsze przynoszą oczekiwane efekty, co jest wskazaniem do dalszego utrwalania wypracowanych postaw i zachowań naszych uczniów. Systematyczna realizacja planów pracy wychowawczo-profilaktycznej klas odnosi pozytywne skutki. Przeprowadzona analiza pozwoliła również wyłonić najistotniejsze czynniki ryzyka oraz zagadnienia, które należy uwzględnić w pracy wychowawczo - profilaktycznej szkoły w roku szkolnym 2023/2024.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że:

1. Rodzice oraz uczniowie w większości znają zapisy Statutu Szkoły dotyczące praw i obowiązków ucznia.
2. Większość uczniów przestrzega zasad właściwego zachowania w szkole.
3. Rodzice i uczniowie w większości dobrze oceniają poczucie bezpieczeństwa dzieci na terenie szkoły.
4. W większym stopniu należy jednak nadzorować te miejsca w szkole, w których uczniowie nie zawsze czują się bezpiecznie (toalety, szatnie).
5. Wskazane jest podkreślenie przez nauczycieli podczas zajęć z wychowawcą, jak ważne jest reagowanie i informowanie osób dorosłych o niewłaściwych i niebezpiecznych zachowaniach uczniów.
6. Nauczyciele odpowiednio reagują na niewłaściwe zachowania uczniów. Zdaniem większości badanych rodziców podejmowane przez szkołę działania są adekwatne i wystarczające.
7. W szkole prowadzi się działania wychowawcze i profilaktyczne mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie zachowań pozytywnych i czynników chroniących.
8. Zdaniem większości uczniów, w szkole nie ma problemu zażywania substancji psychoaktywnych - prawie 80% uczniów nie spotkało się z sytuacją zażywania takich substancji, a spośród tych, którzy deklarowali, że byli świadkami takich zachowań, większość wskazań dotyczyło e-papierosów.

9. Działania dotyczące kształtowania postaw i norm społecznych uczniów podejmowane przez szkołę – zdaniem nauczycieli, rodziców i uczniów – przynoszą efekty i są skuteczne.
10. Nauczyciele są w stałym kontakcie z rodzicami i współpracują z nimi na różnych płaszczyznach, a rodzice są zadowoleni z ich starań i zaangażowania.

Na podstawie wyżej przedstawionych wniosków, wypływających z dokonanej diagnozy - w programie wychowawczo – profilaktycznym szkoły na rok 2023/2024 został położony duży nacisk na działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną oraz działalność profilaktyczną skierowaną zarówno do uczniów, rodziców oraz nauczycieli we współpracy ze środowiskiem lokalnym. Nasze działania zawarte w programie, dostosowane do poszczególnych poziomów edukacyjnych, zmierzają do wyposażenia uczniów w kluczowe kompetencje społeczne, takie jak:

- kształtowanie postawy zaangażowania w życie społeczne,
- kształtowanie wzajemnej odpowiedzialności za bezpieczeństwo,
- uwrażliwienie uczniów na zagrożenia bezpieczeństwa w różnych sytuacjach,
- podniesienie świadomości w zakresie unikania zachowań ryzykownych,
- rozwijanie świadomości konsekwencji prawnych niektórych zachowań i czynów,
- kształtowanie świadomości bezpiecznego korzystania z mediów społecznych,
- rozwijanie umiejętności zachowań asertywnych,
- rozwijanie umiejętności porozumiewania bez przemocy.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Aby działalność wychowawczo – profilaktyczna szkoły była efektywna i przyniosła oczekiwane efekty, należy wdrożyć do programu wychowawczo – profilaktycznego oraz kontynuować już rozpoczęte działania, na czterech płaszczyznach:

1) wychowawczej

- rozwijanie współpracy z rodzicami,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i bezpieczeństwo będą należały do jednych z najważniejszych wartości w życiu,;
- wzmacnianie więzi uczniów ze szkołą, rodzicami oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznej atmosfery w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji na linii: uczeń – uczeń, uczeń - nauczyciel, uczeń – rodzic, nauczyciel – uczeń – rodzic, szkoła – środowisko lokalne,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców,
- rozwijanie i wspieranie wolontariatu oraz działalności charytatywnej uczniów,
- uczestniczenie w programach i projektach mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych.

2) edukacyjnej

- poszerzenie i aktualizowanie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków zmieniających świadomość, a także e-papierosów i napojów energetycznych,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, radzenia sobie z agresją, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

3) informacyjnej

- systematyczne dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu substancji psychoaktywnych, papierosów, alkoholu, e-papierosów i napojów energetycznych,
- udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów,
- przekazanie uczniom, rodzicom oraz nauczycielom informacji na temat konsekwencji związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- informowanie uczniów oraz rodziców o procedurach postępowania oraz o formach współpracy szkoły z instytucjami w sytuacjach zagrożenia uzależnieniem.

4) w aspekcie profilaktycznym

- realizowanie wśród uczniów oraz rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów, jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych, alkoholu, papierosów, e-papierosów i napojów energetycznych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

Powyższe zagadnienia zostały ujęte w programie wychowawczo – profilaktycznym na rok szkolny 2023/2024.

Działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów

1. Sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych (relacje):
  - zapoznanie z prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju,
  - rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów,
  - kształtowanie postawy tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka,
  - uświadomienie uczniom, do kogo należy zwrócić się o pomoc w razie potrzeby,
  - propagowanie zasad dobrego zachowania,
  - konsekwentna ocena zachowania uczniów zgodnie z zapisami Statutu Szkoły, odwoływanie się do obowiązujących regulaminów i procedur w sytuacjach wymagających interwencji.
2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i przestrzeganie obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się oraz o dobry klimat w szkole.
3. Upowszechnianie i realizacja w szkole działań służących budowaniu więzi ze wspólnotą lokalną i narodową, wspieranie idei wolontariatu, kształtowanie przedsiębiorczości.
4. Nabywanie kompetencji społecznych i obywatelskich.
5. Integrowanie zespołów klasowych, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych i odmiennych kulturowo, cudzoziemców.
6. Wychowanie w duchu poszanowania dla przyrody, poruszanie kwestii społecznych dotyczących klimatu i ochrony środowiska,
7. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu, rozwijanie kompetencji w zakresie przedsiębiorczości.
8. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz w zakresie ochrony przed agresją.
9. Upowszechnianie i realizacja w szkole programów służących promocji zdrowia i aktywności fizycznej, profilaktyki zachowań ryzykownych.

10. Rozwijanie kompetencji osobistych i społecznych oraz umiejętności uczenia się poprzez organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia.
11. Dbłość o bezpieczeństwo uczniów w szkole i podczas zajęć organizowanych przez szkołę.
12. Edukacja uczniów w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni.
13. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.

Treści i działania o charakterze profilaktycznym kierowane do uczniów

1. Zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole.
2. Przedstawienie zasad ruchu drogowego, nauka bezpiecznego poruszania się w drodze do i ze szkoły.
3. Promowanie i modelowanie zdrowego stylu życia.
4. Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, m.in. palenia papierosów, spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, dopalaczy, lekarstw bez wskazań lekarskich oraz e-papierosów i napojów energetycznych.
5. Wspomaganie zdrowia psychicznego.
6. Eliminowanie z życia szkolonego agresji i przemocy rówieśniczej.
7. Eliminowanie zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z komputera, Internetu, gier komputerowych.
8. Uczenie sposobów konstruktywnego wyrażania emocji i radzenia sobie ze stresem.
9. Przygotowanie oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspokajającej potrzebę podniesienia samooceny i przynależności do grupy.
10. Wspieranie uczniów i wychowanków w trudnych sytuacjach życiowych.

Treści i działania o charakterze profilaktycznym kierowane do rodziców

1. Stwarzanie możliwości poszerzania kompetencji wychowawczych poprzez udział w warsztatach oraz konsultacjach ze specjalistami.
2. Doskonalenie kompetencji w zakresie rozpoznawania wczesnych symptomów zaburzeń psychicznych i uzależnień u dzieci i młodzieży poprzez udział w warsztatach oraz konsultacjach ze specjalistami.
3. Organizowanie przez wychowawców oraz specjalistów pogadanek i spotkań tematycznych z rodzicami na tematy związane z zaobserwowanymi u uczniów potrzebami, rozwijanie umiejętności budowania w dzieciach poczucia własnej wartości.
4. Udzielanie przez specjalistów instruktażu dotyczącego postępowania z dzieckiem w sytuacjach kryzysowych - konsultacje, warsztaty.
5. Wskazywanie instytucji oraz stowarzyszeń udzielających pomocy rodzinie.

Treści i działania o charakterze profilaktycznym kierowane do nauczycieli

1. Poszerzenie kompetencji w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, uzależnień od technologii cyfrowych, substancji psychoaktywnych oraz objawów chorób cywilizacyjnych - udział w warsztatach i szkoleniach.
2. Organizowanie szkoleń i warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze we współpracy z instytucjami, m.in. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pruszkowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pruszkowie, Strażą Miejską, Policją.
3. Wsparcie psychologiczne przez specjalistów.
4. Uwrażliwienie na zwracanie podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody szatnie, itp.
5. Uświadamianie znaczenia szybkiego, bieżącego informowania wychowawców o niewłaściwym zachowaniu uczniów.
6. Uwrażliwienie na znaczenie natychmiastowej reakcji na przejawy agresji rówieśniczej, przemocy, zachowań dyskryminacyjnych, palenia papierosów, spożywania alkoholu, niszczenia mienia.
7. Umożliwianie doskonalenia zawodowego w zakresie edukacji prozdrowotnej, ekologicznej, społecznej oraz w zakresie podniesienia motywacji uczniów do podejmowania wysiłku intelektualnego, do systematycznej pracy, do przejmowania odpowiedzialności za swój rozwój.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNEGO

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 6 im. Henryka Sienkiewicza w Pruszkowie jest dokumentem mającym w założeniu scalać oddziaływanie wychowawcze szkoły oraz środowiska rodzinnego i lokalnego. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej i profilaktycznej dla kadry pedagogicznej oraz całej społeczności szkolnej - dyrekcji szkoły, pedagoga i psychologa szkolnego, pedagoga specjalnego, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, samorządu uczniowskiego, pracowników niepedagogicznych szkoły oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę placówki - przy współudziale rodziców, a także z uwzględnieniem ich oczekiwań.

Rzetelna realizacja założeń programowych ma zapewnić spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych adresowanych do uczniów naszej szkoły.

Cel główny:

Wychowywać dziecko tak, aby jemu było dobrze z innymi i innym z nim.

Cele szczegółowe:

- W szkole stwarzane są warunki do rozwoju uczniów, aby umożliwić im osiągnięcie sukcesów.
- Integracja uczniów z dziećmi niepełnosprawnymi (uczniami naszej szkoły).
- Wprowadzenie takiego klimatu w szkole, aby każdy uczeń mógł zaistnieć w społeczności szkolnej.
- Przygotowanie ucznia do startu w dalsze życie.
- Stwarzanie możliwości współpracy w oddziaływaniach wychowawczych szkoły, domu i środowiska lokalnego.
- Oddziaływanie w istotny sposób na poczucie własnej wartości u uczniów.
- Dążenie do tego, aby szkoła była miejscem przyjaznym i bezpiecznym.
- Eliminowanie zachowań agresywnych.
- Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych.
- Zachęcanie rodziców do aktywnej pomocy w tworzeniu szkoły bezpiecznej i przyjaznej.
- Wychowanie do świadomego, zdrowego stylu życia.
- Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.
- Działanie na rzecz szerszego udostępniania kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenie w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury w tym osiągnięć duchowych i materialnych.
- Pomoc uczniom klas pierwszych w adaptacji do warunków szkolnych.
- Pomoc czwartoklasistom w adaptacji do nauki w II etapie edukacyjnym.
- Wzmocnienie więzi między uczniami w klasie i w szkole.
- Kształcenie umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- Przedstawienie pozytywnych wzorów zachowań (szkoła, środowisko, rodzina).
- Wzmocnienie więzi między dzieckiem, rodzicem, nauczycielem i dyrekcją szkoły.
- Uświadomienie rodzicom problemów występujących w szkole.
- Dostarczenie uczniom wiedzy na temat praw dziecka.
- Rozwijanie umiejętności współpracy ze środowiskiem lokalnym.
- Zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.
- Przeciwdziałanie uzależnieniom i cyberprzemocy.
- Działanie wzmacniające poczucie tożsamości narodowej.

- Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych „Wychowanie do życia w rodzinie” oraz realizację zadań programu wychowawczo – profilaktycznego.
- Wychowanie do wartości. Kształtowanie właściwych postaw: szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
- Wzmacnianie edukacji ekologicznej w szkole. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Przewidziane efekty:

- Dobre samopoczucie i akceptacja szkoły przez uczniów.
- Zmniejszenie stopnia agresji na terenie szkoły.
- Podniesienie kultury języka ucznia.
- Wzrost zainteresowania rodziców życiem szkoły.
- Poprawa samopoczucia uczniów w klasie oraz poziomu akceptacji w grupie.
- Przeciwdziałanie patologiom, przemocy, uzależnieniom oraz cyberprzemocy.
- Zmniejszenie absencji uczniów na zajęciach szkolnych.
- Bezpieczne korzystanie przez uczniów z zasobów Internetu.
- Umiejętność współżycia z uczniami niepełnosprawnymi, niesienie pomocy koleżeńskiej.
- Umiejętność współżycia z uczniami z Ukrainy, niesienie pomocy koleżeńskiej
- Wzrost świadomości dbania o własne zdrowie.
- Wzrost postaw prospołecznych, udział w wolontariacie.

Sposoby ewaluacji działań:

- obserwacja zachowania uczniów,
- monitorowanie i analiza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej uczniów,
- ankiety i rozmowy indywidualne z dziećmi i rodzicami.

Informacja o odbiorcach programu

Charakter działań wychowawczo - profilaktycznych skierowany jest do populacji dzieci i młodzieży z grupy niskiego ryzyka. Zakłada realizację profilaktyki uniwersalnej, obejmującej działania skierowane do uczniów, mającej na celu przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych poprzez dostarczanie odpowiednich informacji oraz przestrzeganie procedur obowiązujących w szkole.

Główne cele do realizacji w roku szkolnym 2023/2024:

1. Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego i higienicznego środowiska w szkole oraz wzmacniania pozytywnego klimatu szkoły.
2. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną, zdrową dietę, dbałość o higienę osobistą oraz cyfrową, podnoszenie świadomości uczniów na temat odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.
3. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.
4. Uświadomienie uczniom zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i środków zastępczych.
5. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami poprzez budowanie relacji koleżeńskich i naukę komunikacji, a także integrację zespołu klasowego.
6. Kształtowanie umiejętności porozumienia bez przemocy, czyli komunikacji opartej na szczerości i empatii.

Strategie oddziaływań na uczniów:

1. Działania informacyjno - edukacyjne skierowane na:
  - 1) kształtowanie postaw, wartości i umiejętności prozdrowotnych,
  - 2) skuteczne wykorzystywanie programów edukacyjnych realizowanych w szkole, m.in:
    - "Nie pal przy mnie proszę"
    - "Znajdź właściwe rozwiązanie"
    - "Trzymaj formę"
2. Działania alternatywne polegające na organizowaniu zajęć pozalekcyjnych wdrażających uczniów do aktywnego i twórczego trybu życia.

3. Działania interwencyjne:

- 1) praca indywidualna z dzieckiem i rodziną,
- 2) organizowanie zajęć wspierających rozwój dziecka,
- 3) interwencje wychowawcze,
- 4) korzystanie z pomocy specjalistów.

Osoby odpowiedzialne za realizację programu:

Dyrektor/wicedyrektorzy/wychowawcy/nauczyciele/pedagog szkolny/ pedagog specjalny /psycholog.

Realizacja programu wymaga od nauczycieli i wychowawców przeprowadzenia rozmów z uczniami, rodzicami, pedagogiem szkolnym i innymi pracownikami szkoły, aktywnego uczestnictwa w pracy zespołu wychowawczego, analizy dokumentacji. Działania wychowawczo-profilaktyczne powinny być kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem - przekazywaniem wiedzy, m.in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści wielu przedmiotów, takich jak np.: edukacja wczesnoszkolna, przyroda, biologia, wychowanie fizyczne, edukacja dla bezpieczeństwa, technika, informatyka, wiedza o społeczeństwie, etyka, wychowanie do życia w rodzinie. Działania nauczycieli będą wspierane przez dyrektora szkoły, wicedyrektorów, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa, pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pruszkowie oraz innych instytucji wspomagających pracę szkoły.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY
1. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw życzliwości, szacunku i tolerancji wobec każdego człowieka. 2. Budowanie pozytywnych relacji społecznych. 3. Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów oraz wspieranie prawidłowego rozwoju osobowości dzieci i młodzieży. 4. Uczenie świadomego przestrzegania regulaminów obowiązujących w szkole oraz ponoszenia konsekwencji w przypadku złamania obowiązujących zasad i norm.	wrzesień 2023r.- czerwiec 2024 r.	nauczyciele wychowawcy pedagog szkolny psycholog

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Promowanie proaktywnej postawy polegającej na aktywnym reagowaniu na sytuacje niebezpieczne i przejawy agresji wśród uczniów i informowanie o takich zachowaniach osób dorosłych. 6. Dostrzeganie, docenianie i promowanie uczniów wykazujących się wysoką kulturą osobistą. 7. Dostrzeganie właściwych, zgodnych z normami współżycia społecznego zachowań uczniów. 8. Uspołecznienie szkoły i integrowanie środowiska szkoły, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych, zaburzonych, odmiennych kulturowo i wielojęzycznych. 9. Rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 10. Eliminowanie sytuacji wpływających na powstawanie lęków i stresów szkolnych. 11. Rozwijanie umiejętności współpracy w grupie. 12. Opieka nad uczniami podczas przerw oraz imprez szkolnych. 		
<p>2. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie uczniom, że podejmowane decyzje i działania mają konsekwencje osobiste i społeczno-prawne. 2. Uczenie brania odpowiedzialności za siebie i innych, w tym odpowiedzialności za dane słowo. 3. Kształtowanie świadomości przynależności społecznej do rodziny, grupy rówieśniczej oraz wspólnoty narodowej. 4. Upowszechnianie i popularyzacja wiedzy społeczno-prawnej. 5. Organizowanie różnych form życia klasowego i szkolnego w celu nauki umiejętności społecznych poprzez pracę w samorządach: klasowym i uczniowskim, pomoc koleżeńską. 6. Wychowanie do wartości (przyjaźń, dbałość o zdrowie, poczucie godności własnej osoby, tolerancja, empatia), kształtowanie patriotycznych postaw 	<p>wrzesień 2023r.- czerwiec 2024 r.</p>	<p>nauczyciele wychowawcy pedagog szkolny psycholog</p>

	<p>uczniów.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Uczenie szacunku dla symboli narodowych i tradycji. 8. Wskazywanie autorytetów i wzorów moralnych oraz patriotycznych. 9. Propagowanie wiedzy na temat patrona naszej szkoły Henryka Sienkiewicza. 		
<p>3. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży. Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym uczniów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów. 2. Przybliżanie definicji "promocji zdrowia" w szkole wraz z kontynuacją działań wynikających z niej . 3. Kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o zdrowie własne i innych osób. 4. Uświadomienie skutków zdrowotnych niebezpiecznych i brawurowych zachowań na przerwach, na lekcjach i podczas wycieczek szkolnych. 5. Uświadomienie znaczenia właściwej reakcji uczniów w przypadkach obserwowania przemocy. 6. Upowszechnienie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej uczniów. 7. Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, napojów energetycznych, papierosów oraz e-papierosów. 8. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją. 9. Przeciwdziałanie fonoholizmowi poprzez uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych. 	<p>wrzesień 2023r.- czerwiec 2024 r.</p>	<p>nauczyciele wychowawcy pedagog szkolny pedagog specjalny psycholog pielęgniarka szkolna</p>
<p>4. Wzmacnianie poczucia własnej wartości i tożsamości ucznia; kształtowanie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczenie nazywania własnych emocji i wskazywanie ich źródła. 2. Zdobywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i zagrożeniami. 3. Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w tym interpersonalnych. 	<p>wrzesień 2023r.- czerwiec 2024 r.</p>	<p>nauczyciele wychowawcy</p>

<p>umiejętności okazywania własnych uczuć i emocji; kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów; kształtowanie umiejętności komunikacji międzyludzkiej</p>	<p>4. Kształcenie umiejętności analizowania własnego postępowania. 5. Kształtowanie postawy samoakceptacji oraz rozbudzenie zainteresowania własnym rozwojem.</p>		<p>pedagog szkolny psycholog</p>
---	---	--	--------------------------------------

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły na rok szkolny 2023/2024 został uchwalony w dniu 13 września 2023r. przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.